
Θέμα : Μεταθέσεις - μετακινήσεις.

Εισηγητής : **Β. Τσιαμαντής**, ΠΜ, μέλος Μ.Ε. Δημοσίου Τομέα του ΤΕΕ.

Ανέλαβα από την πλευρά της Μόνιμης Επιτροπής Δημόσιου Τομέα του ΤΕΕ, της οποίας είμαι μέλος, την παρουσίαση της μελέτης μιας ομάδας εργασίας που είχε συσταθεί, από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ, μετά από πρόταση της Μόνιμης Επιτροπής Δημοσίου Τομέα, με θέμα: «Μεταθέσεις μηχανικών-δημοσίων υπαλλήλων», και που έγινε στο τέλος του '89. Η μελέτη αυτή έκανε κατ' αρχήν, μία αναφορά της τότε υφιστάμενης θεσμικής κατάστασης, ασκούσε κριτική σ' αυτή, παρουσιάζοντας τα προβλήματα που δημιουργούσε, ανέπτυξε, στη συνέχεια, τις αρχές που θα πρέπει να διέπουν ένα ορθολογικό και αντικειμενικό σύστημα μεταθέσεων και στο τέλος, διατύπωνε συγκεκριμένη αναλυτική πρόταση.

Ήδη, όμως, μετά ένα χρόνο, στο τέλος του 1990, διαμορφώθηκε και υποβλήθηκε στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. (αρ. πρωτ. 927/28-11-90), κοινή πρόταση της ΠΟΣΥΠΕΧΩΔΕ και της ΕΜΔΥΔΑΣ, που λάβαινε υπόψη πολλά από τα προτεινόμενα από την ομάδα εργασίας. Ακόμη, υπήρξε ο νόμος 2085/92, που φαίνεται ότι έλαβε σοβαρά υπόψη αρκετά από τα προτεινόμενα από την ανωτέρω κοινή πρόταση ΠΟΣΥΠΕΧΩΔΕ - ΕΜΔΥΔΑΣ.

Μετά από τα παραπάνω γίνεται φανερό, νομίζω, ότι η μελέτη της ομάδας εργασίας, έπαιξε σημαντικό ρόλο στις μετέπειτα εξελίξεις στο θέμα αυτό, αλλά ήδη κατέστη ανεπίκαιρη σε αρκετά σημεία, λόγω ακριβώς των εξελίξεων αυτών. Επομένως, νομίζω, ότι δεν είναι σκόπιμη μία πλήρης παρουσίαση αυτής, και γι' αυτό θα αρκεστώ σε μία γενική αναφορά των κυριότερων σημείων της, μαζί με κάποιες γενικότερες σκέψεις, για το πλαίσιο που θα πρέπει να διέπει τις μεταθέσεις των μηχανικών του δημόσιου τομέα.

Πριν προχωρήσω σ' αυτό, θα πρέπει να επισημάνω, βέβαια, ότι εξετάζονται εδώ οι μεταθέσεις, που προκαλούν αλλαγή του τόπου διαμονής των ενδιαφερομένων και όχι εντός έδρας μεταθέσεις, που και αυτές, βέβαια, θα πρέπει να αποτελέσουν κάποτε αντικείμενο μελέτης, για πρόταση αξιολογικής και αντικειμενικής διενέργειάς τους, αλλά δεν έχουν σίγου-

ρα τις, ζωτικής σημασίας, συνέπειες στους ενδιαφερόμενους τις οποίες έχουν οι αντίστοιχες της αλλαγής έδρας.

Κατ' αρχήν, θα πρέπει να επισημάνω την κρίσιμη διαφορά οπτικής γωνίας από την οποία βλέπει τις μεταθέσεις η παρούσα πρόταση, από την αντίστοιχη του νόμου 2085/92. Και αυτή είναι η εξής: Στόχος της παρούσας πρότασης είναι ο κάθε μηχανικός να υπηρετεί στον τόπο προτίμησής του και οι μεταθέσεις που προτείνονται εδώ, θα γίνονται πάντα κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων και θα εκδηλώνουν την επιθυμία αυτών να καλύπτουν ανά έτος τις δημιουργούμενες κενές οργανικές θέσεις. Δηλαδή, οι αιτήσεις αυτές θα γίνονται από μηχανικούς που υπηρετούν σε τόπο εκτός του επιθυμητού από αυτούς, είτε διότι βρέθηκαν εκεί εκτός της θέλησής τους, με υποχρεωτική μετάθεση, είτε διότι άλλαξε, για προσωπικούς τους λόγους, ο επιθυμητός τόπος. Η πρόσληψη σε τόπο μη επιθυμητό είναι ειδική περίπτωση και θα τυχαίνει ειδικής μεταχείρισης, παραδείγματος χάριν, θέσπιση ελάχιστου χρόνου παραμονής. Εν αντιθέσει με την αρχή αυτή ο νόμος 2085/92, προσπαθεί μεν να αντικειμενικοποιήσει τις μεταθέσεις, αλλά τις βλέπει, κυρίως, σαν μέσο κάλυψης των κενών οργανικών θέσεων, έστω και χωρίς την επιθυμία των μετατιθεμένων μηχανικών. Ακόμη, αφήνει περιθώριο για διαδοχικές ατελείωτες καραμπόλες-μετακινήσεις που θα προκαλούν οι έχοντες τα περισσότερα μόρια, σε βάρος των εχόντων τα λιγότερα.

Μετά την επισήμανση αυτή, αυτής της κρίσιμης διαφοράς, γεννιέται αμέσως το εύλογο ερώτημα: Πώς θα καλυφθούν οι κενές οργανικές θέσεις στις μη ελκυστικές περιοχές; Η απάντηση της πρότασης είναι: αφ' ενός μεν, με προγραμματιζόμενες προσλήψεις, αφ' ετέρου δε, με παροχή τέτοιων οικονομικών και άλλων κινήτρων, σ' αυτές, ώστε να καταστούν ελκυστικές. Δηλαδή, τα διδόμενα κίνητρα ανά περιοχή να είναι αντιστρόφως ανάλογα της ελκυστικότητας αυτής και να είναι τόσο ισχυρά στις λιγότερο ελκυστικές, ώστε να προκαλούν αιτήσεις εθελοντικής κάλυψης αυτών.

Η αμέσως επόμενη ένσταση που θα διατύπωνε κάποιος σε αυτό, θα ήταν, βέβαια, το οικονομικό κόστος που θα προκαλούσε μια τέτοια διάταξη. Για να απαιτηθεί η ένσταση αυτή, θα πρέπει να φανταστούμε ένα μηχανικό-δημόσιο υπάλληλο, από τον οποίο η Δημόσια Διοίκηση περιμένει, τουλάχιστον θα έπρεπε να περιμένει, τη μεγιστοποίηση των προσπαθειών του για την οικονομικότερη και αποδοτικότερη δυνατή υλοποίηση των τεραστίων επενδυτικών προγραμμάτων που επίκεινται. Και που ο μηχανικός αυτός, ζώντας σε κάποιο τόπο με τις σημερινές γνωστές αποδοχές του, απλώς επιβιώνει, έχοντας επιτύχει κάποιες ασταθείς ισορροπίες. Παραδείγματος χάριν, σπíti με παλιό ενοίκιο, εργαζόμενη σύζυγο, πρόσθετες απασχολήσεις κ.λπ. Ας φαντασούμε, λοιπόν, ότι το μηχανικό αυτό τον μεταθέτουν υποχρεωτικά, χωρίς βέβαια τη θέλησή του, σε κάποιο άλλο μακρινό τόπο, όπου σίγουρα του καταστρέφουμε τις πιο πάνω ασταθείς ισορροπίες. Δηλαδή, ουσιαστικά του στερούμε τη δυνατότητα επιβίωσης. Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, τον εξαθλιώνουμε απόλυτα. Μην περιμένοντας πια από αυτόν, την πιο πάνω αναφερθείσα μεγιστοποίηση των προσπαθειών του, παραιτούμενοι, δηλαδή, πλέον από την επιδείνωση της οικονομικότερης και αποδοτικότερης δυνατής υλοποίησης των επενδυτικών προγραμμάτων που αναφέραμε παραπάνω. Αυτή η χαμένη διαφορά κόστους, πιστεύουμε, και θα πρέπει να το συνειδητοποιήσει όλη η Δημόσια Διοίκηση, ότι θα είναι εκθετικά πολλαπλάσια του κόστους που θα απαιτήσει η πρόταση των πιο πάνω οικονομικών κινήτρων μετάθεσης. Πριν συνεχίσω, θα πρέπει νομίζω να επισημάνω ότι η άποψη της αποδοχής, έστω και σαν τελευταίο στάδιο, των υποχρεωτικών μεταθέσεων, δεν υπάρχει μόνο στο νόμο 2085/92. Αναφέρω π.χ., ότι στην πρόταση για εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, που διαμόρφωσε ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου, και που μοιράστηκε χθες στη διημερίδα, υπάρχει ρητή αναφορά της αποδοχής, των υποχρεωτικών μεταθέσεων, χωρίς καν την αναφορά σοβαρών κινήτρων.

Έχοντας, λοιπόν, δεχτεί, την παραπάνω αρχή της εθελοντικής κάλυψης των κενών οργανικών θέσεων, μπορούμε εύκολα πια να προχωρήσουμε σε θέσπιση αντικειμενικού συστήματος προτεραιότητας των αιτήσεων μεταθέσεων, με αντικειμενική απόδοση σε κάθε ενδιαφερόμενο, των αναλογούντων σε αυτόν μορίων, βάσει των εξής κατηγοριών βασικών παραγόντων:

Πρώτον, έτη υπηρεσίας ανά τόπο. Δεύτερη κατηγορία, οικογενειακή κατάσταση. Προστατευόμενα μέλη, αναπηρίες συγγενών κ.λπ, συνυπηρέτηση συζύγου, σπουδάζοντα παιδιά κ.λπ. Τρίτη κατηγορία, ηλικία ή συνολική προϋπηρεσία. Και τέταρτη, λοιποί παράγοντες π.χ. μεταπτυχιακά, δoκτορά, εξειδίκευση κ.λπ.

Αναλυτική παρουσίαση κάποιου συγκεκριμένου τρόπου υπολογισμού των ανωτέρω παραγόντων δεν κρίνω σκόπιμο να αναπτύξω εδώ, αφού, αφ' ενός μεν, υπάρχουν άπειροι συνδυασμοί με διαφορετική βαρύτητα σε κάθε έναν από τους ανωτέρω παράγοντες, αφ' ετέρου δε, διότι πιστεύω ότι είναι απλό και εύκο-

λο να επιλεγεί ένας κοινά αποδεκτός συνδυασμός.

Θα ήθελα μόνο να επισημάνω, ότι για τον υπολογισμό του παράγοντα 1: έτη υπηρεσίας ανά τόπο, υπάρχουν δύο βασικοί τρόποι υπολογισμού, ο πρώτος που επελέγη από την πρόταση ΠΟΣΥΠΕΧΩΔΕ - ΕΜΔΥΔΑΣ και που, τελικά, συμπεριλήφθηκε στο νόμο 2085/92 και που βαθμολογεί κάθε περιοχή της Ελλάδας με μόρια αντιστρόφως ανάλογα της ελκυστικότητας αυτής και ο δεύτερος, που λαβαίνει υπόψη εκτός από αυτό, και τον πράγματι επιθυμητό τόπο του ενδιαφερομένου, έτσι ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις κάποιων που υπηρετούνε επί πολλά έτη σε τόπο της επιθυμίας τους, ο οποίος όμως έχει μεγάλο βαθμό, λόγω μικρής ελκυστικότητας, και που λόγω κάποιας μεταβολής των συμφερόντων, επιθυμούν μετάθεση σε ελκυστικότερο τόπο και που ίσως άδικα θα υπερισχύσουν αυτών που υπηρετούν επί σειρά ετών σε τόπο, αποδεδειγμένα, μη επιθυμητό σε αυτούς, αλλά μέσης ελκυστικότητας.

Θα πρέπει, βέβαια, να αναφέρω ακόμη, ότι απαραίτητη προϋπόθεση λειτουργίας του συστήματος, είναι η ύπαρξη οργανισμού με πλήρη αναλυτική κατανομή των προβλεπομένων οργανικών θέσεων, ανά ειδικότητα, σε κάθε υπηρεσιακή μονάδα, έτσι ώστε να υπάρχει ανά έτος, προκήρυξη των κενών προς πλήρωση οργανικών θέσεων.

Τα ανωτέρω αναφερόμενα ισχύουν και για την κάλυψη θέσεων προϊσταμένων με μεταθέσεις. Δηλαδή, οι μη ελκυστικές θέσεις προϊσταμένων στις οποίες δεν εκδηλώνεται ενδιαφέρον, κατά την προκήρυξη των, θα πρέπει να προικοδοτηθούν με ανάλογα οικονομικά και άλλα κίνητρα, ώστε να έχουν εθελοντική ζήτηση. Ακόμη, θα υπάρχει, βέβαια, πρόβλεψη και δυνατότητα ολιγόμηνης απόσπασης μηχανικών σε τόπο εκτός της έδρας των, για εξαιρετικές περιπτώσεις, σεισμοί θεομηνίες κ.λπ., με πληρωμή εκτός έδρας αποζημίωσης μετακινήσεων, για όλο το εν λόγω χρονικό διάστημα.

Λογικό είναι ακόμη, να προβλέπεται και δυνατότητα μετάθεσης εκτός των οργανικών θέσεων για σοβαρούς και αποδεδειγμένους λόγους υγείας του ενδιαφερομένου ή προστατευόμενου μέλους της οικογένειάς του και συγκεκριμένα μόνο για ειδική χρόνια νοσοκομειακή περίθαλψη, εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχη δυνατότητα στον τόπο της κατοικίας του και της έδρας του. Επιπλέον, σε υπεράριθμες μέχρι ενός μικρού ποσοστού οργανικές θέσεις, θα πρέπει να μετατίθενται οι μηχανικοί, για τυχόν μεταπτυχιακές σπουδές, ή απόκτηση δoκτορά.

Τελειώνοντας, να επισημάνω απλώς και την ανάγκη ξεχωριστής αντιμετώπισης για τις μεταθέσεις σε ειδικές θέσεις που απαιτούν κάποιες απόλυτα εξειδικευμένες γνώσεις, και εμπειρία. Ευχαριστώ.

Πρόεδρος: Ευχαριστούμε τον κύριο Τσιμαντή και για το χρόνο που κέρδισε, και παρακαλώ τον κύριο Ξηρουχάκη.